

COMUNICAT DE L'OFICINA PER A LA REFORMA HORÀRIA I EL CONSELL ASSESSOR PER A LA REFORMA HORÀRIA

“La pandèmia ens empeny cap a uns hàbits horaris més saludables. Cal perseverar-hi”

Des del mes de març estem vivint un dels episodis més complexos dels darrers temps. Un virus ha alterat per sorpresa l'ordre econòmic, la nostra quotidianitat i, en conseqüència, ens ha fet prendre major consciència de la importància de cuidar els altres i de vetllar per la pròpia salut.

El conjunt de mesures que les administracions públiques han pres durant la pandèmia, a part de les múltiples dificultats creades a molts sectors productius, també l'hem de veure com una finestra d'oportunitat per avançar en una desitjable redistribució dels nostres usos del temps per canviar el que són els horaris més desorganitzats i tardans d'Europa.

La pandèmia ens permet veure que hi ha altres sistemes d'organització horària que tenen tot el sentit del món. Així, el fet de poder treballar i comunicar-nos des de la distància ha accelerat la implantació del teletreball, primer per superar un confinament domiciliari i poder respondre al tancament de les escoles, i després incorporant-lo gradualment d'una forma més coherent i ordenada.

Constatem, també, l'acceleració d'altres respostes adaptatives, mes enllà del teletreball. Parlem de les reunions professionals i familiars, dels serveis de restauració de menjar per emportar, de la flexibilització dels models escolars, de l'accés a la cultura, o de la digitalització d'una gran part dels tràmits administratius. I hem comprovat els avantatges de disminuir la mobilitat amb la reducció del temps de trasllat a la feina i dels nivells de contaminació.

Tanmateix, la incorporació del teletreball en aquesta nova organització horària -també en les pràctiques educatives- requereix la posada en marxa de programes adequats que mostrin la seva efectivitat, com ara el teletreball combinat amb la presencialitat, la necessària capacitat de desconexió tecnològica o el treball per objectius. El teletreball no és pas un privilegi sinó una forma d'organització del temps laboral -i educatiu- que ha d'estar ben dissenyada per evitar-ne els inconvenients i reeixir.

Cal advertir que la implantació indiscriminada i precipitada del teletreball com ha estat en els darrers mesos pot conduir a discriminacions importants, com succeeix en el cas de les dones, les principals cuidadores durant la Covid-19, amb majors dificultats per conciliar vida personal i laboral, amb excés d'hores treballades i amb menys accés al món digital. Qualsevol canvi en l'organització horària hauria de tendir a eradicar la bretxa digital en general i de les dones en particular.

D'altra banda el confinament nocturn, entre les 22h i les 6h del matí, està facilitant el canvi d'hàbits horaris personals. Estem avançant la sortida de la feina, les compres habituals i l'hora de sopar. I també afavoreix canvis en les organitzacions, com l'avançament del tancament d'equipaments públics i privats, uns fets que ens aproximen a uns horaris europeus, més racionals i saludables.

Les actuals circumstàncies ens demostren que és possible modificar els horaris i adaptar-s'hi. Però encara cal abordar de manera més sistemàtica la compactació dels horaris laborals per avançar-los, doncs, malgrat l'increment de mesures de flexibilitat horària, hi ha sectors importants de la població que encara fan horaris llargs i tardans de presencialitat innecessària, així com proposar-se l'avançament dels horaris "prime time" de la radio i la televisió pública.

És per tot això que el CARH valora positivament l'oportunitat que aquesta situació ens ofereix per a l'avançament d'alguns horaris, i afavorir l'adaptació per part de la ciutadania a l'hora de reforçar una activitat social rutinària cada cop més matutina.

L'adaptació de la nostra societat a uns horaris més ordenats i saludables que facilitin una distribució més racional del temps i una major equiparació amb els horaris europeus, és un requisit imprescindible per a millorar la qualitat de vida de tots/es els/les catalans/es.

Novembre de 2020